

אָרְץ זֹבַת חֶלֶב וְדָבֶשׁ והרי הקב"ה אמר למשה בתחלה שהיא ארץ זבת חלב ודבש ואם כן ודאי יש בה עצי פרי. **אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָאֵתְעֵרוּ חֲבֵרָיָא, דְּכֹתִיב** כבר התעוררו החברים בדבר זה לפרשו ע"פ מש"כ, (איוב א) **אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ עוֹץ אִיּוֹב שְׁמוֹ** [לח].

מהיכן השגחת ארץ ישראל היש בה עץ – עץ החיים ז"א אם אין א"א **אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רָמַז לָהֶם רְמִיזָא דְּחֻכְמָתָא, עַל מַה דְּשָׂאִילוּ בְּקִדְמִיתָא. דְּכֹתִיב** רמז להם בזה רמז מהחכמה העליונה על מה שהם שאלו אותו בהתחלה כמש"כ, (שמות י"ז) **הֲיֵשׁ יְהוָה בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין** דהיינו האם ז"א הנקרא הוי"ה משגיח עלינו או א"א הנקרא א"ין הוא זה שמשגיח עלינו (רמ"ק וכמש"כ באידרא רבא קכ"ט ע"א). **אָמַר, תַּחֲמוֹן, תַּחֲמוֹן, אֵי הִיא אֶתְחִיזָא לְהָאֵי, אִו לְהָאֵי** ואמר להם משה ששם בארץ תראו אם היא ראויה להשגחת ז"א או להשגחת א"א. **אָמַר לוֹן, אֵי תַחֲמוֹן דְּאִיבָא דְּאֶרְעָא פְּשָׁאָר אֶרְעֵי דְּעֵלְמָא, יֵשׁ בְּהָ עֵץ אֵילָנָא דְּחַיִּי, וְלֹא מֵאֲתֵר עֵלְאָה יִתִּיר** דהיינו שהוא אמר להם

אור הרשב"י

היינו שמה שמשה שאלם היש בה עץ הוא התכוון על איוב שהוא מארץ עוץ ושאלם האם הוא בחיים בכדי שהוא יגן עליהם בזכותו ועל כך אמר כלב סר צלם מעליהם ופירש רש"י מגינם וחוקם סר מהם כשרים שבהם מתו והוא איוב שהיה מגן עליהם (רמ"ק).

[לח] כדאיתא במסכת בבא בתרא דף מו עמוד א' רבא אמר: איוב בימי מרגלים היה, כתיב הכא: איש היה בארץ עוץ איוב שמו, וכתיב התם: היש בה עץ. מי דמי? הכא עוץ, התם עץ! הכי קאמר להו משה לישראל: ישנו לאותו אדם, ששנותיו ארוכות כעץ ומגין על דורו כעץ.

שאם תראו שפירות הארץ הם כמו הפירות של שאר העולם אז יש בה רק את השגחת ז"א הנקרא עץ החיים ולא ממקום עליון יותר שהוא א"א. **וְאִי תַחֲמוֹן דְּאִיבָא דְאַרְעָא יִתִּיר וּמִשְׁנֵיִיא מִפְּלֵ אַתָּר דְּעֵלְמָא, תַּנְדְּעוּן** ואם תראו שפירות הארץ הם טובים יותר ושונים מכל הפירות שבעולם אז תדעו, **דִּהָא מַעְתִּיקָא קַדִּישָׁא קָא נְגִיד וְאַתְמִשְׁךְ הֵהוּא שְׁנוּיָא עֲלָאָה, מִפְּלֵ אַתָּרֵי דְעֵלְמָא** שהרי א"א הנקרא עתיקא קדישא הוא זה שממשיך בה את השינוי העליון שיש בה מכל מקומות העולם. **וּבְדָא תַּנְדְּעוּן, הֵיִש בָּה עִי"ן, אִם אִי"ן** ובזה תדעו אם יש בה את השגחת ז"א הנקרא עץ החיים או את השגחת א"א הנקרא אי"ן, **וְדָא בְּעִיתוֹן בְּקַדְמִיתָא** (דבמעיכון בעיתון) **לְמַנְדַּע דָּא, דְכְתִיב, הֵיִש יְהוָה בְּקַרְבְּנוּ. בְּקַרְבְּנוּ דִּיִּיקָא, או אִם אִי"ן** כי את זה רציתם לדעת בהתחלה כמש"כ 'היש ה' בקרבנו', דהיינו בדוקא כתוב 'בקרבנו' כי הם שאלו האם ז"א הנקרא הוי"ה הוא בקרבנו או אם 'אין' דהיינו שהוא א"א הנקרא אי"ן. **וְעַל דָּא וְעַל זֶה וְהִתְחַזְקֶתֶם וְלִקְחֶתֶם מִפְּרֵי הָאָרֶץ, לְמַנְדַּע שְׁנוּיָא דִּילֵיהּ** שבוה תדעו את השינוי שלה משאר הארצות ועי"כ תדעו מי המשגיח בה האם הם ראויים להשגחת א"א או רק להשגחת ז"א.

הימים ימי ביכורי ענבים הימים הנודעים ו"ק דז"א

וְהַיָּמִים יְמֵי בְּכוּרֵי עֲנָבִים. וְהַיָּמִים, מֵאִי קָא מִיִּירֵי, דִּהָא וְאִז בְּכוּרֵי עֲנָבִים סְגִי לֵיהּ במה מדובר והרי היה

הלימוד היומי

מספיק לכתוב רק ואז ביכורי ענבים ולמה כתוב עוד והימים. **אֵלָא וְהַיָּמִים,**
אֵינּוֹן דְּאַשְׁתְּמוּדְעָן, פְּלָהוּ הוּוּ מִתְחַבְרָן בְּהוּא זְמַנָּא
בְּהוּא אֵילָנָא דְחָטָא בִּיהַ אָדָם הָרֵאשׁוֹן אלא במש"כ 'והימים'
 הוא בא להורות על אותם הימים הנודעים שהם הו"ק דז"א הנקראים ימים שכולם היו
 מתחברים אז באותו הזמן באותו האילן שבו חטא אדם הראשון שהוא אילן המלכות.
כְּמָה דְתַנִּינָן עֲנָבִים הָיוּ וְעַל דָּא, וְהַיָּמִים: אֵינּוֹן
דְּאַשְׁתְּמוּדְעָן, יָמֵי בְכוּרֵי עֲנָבִים דִּי יִקָּא כמו שלמדנו שהאילן שבו
 חטא אדם היה ענבים [לז] שכנגד המלכות ולכן כתוב בפסוק 'והימים' שהם הימים הנודעים
 שהם ו"ק דז"א שעליהם כתוב 'ביכורי ענבים' בדוקא מאחר שהימים שהם ו"ק דז"א הם
 המתקנים את המלכות הנקראת ענבים (מק"מ).

כלב לבדו פרש והלך להתפלל בקברי האבות להנצל מעצת המרגלים
וַיַּעַלּוּ בַּנֶּגֶב וַיָּבֹאוּ עַד חֶבְרוֹן. (במדבר יג) **וַיָּבֹאוּ מִיְבֵעֵי לֵיהַ**
וַיָּבֹאוּ עַד חֶבְרוֹן בְּלִשׁוֹן רַבִּים וְלִמָּה כְּתוּב וַיָּבֹאוּ בְּלִשׁוֹן יְחִיד. **אֵלָא אָמַר**
רַבִּי יוֹסִי, כָּלֵב הוּא דְאַתָּא לְעֲלָאָה עַל קְבֵרֵי אַבְתָּתָא

אור הרשב"י

שנתקלקלו בו נתקנו, שנאמר ויתפרו עלה
 תאנה; רבי יהודה אומר: חטה היתה, שאין
 התינוק יודע לקרות אבא ואמא עד שיטעום
 טעם דגן.

[לז] כדאיתא בברכות דף מ עמוד א' דתניא
 אילן שאכל ממנו אדם הראשון, רבי מאיר
 אומר: נפח היה, שאין לך דבר שמביא לילה על
 האדם אלא יין, שנאמר: וישת מן היין וישכר;
 רבי נחמיה אומר: תאנה היתה, שבדבר

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / העלחה טל' 02-6249000

שרק כלב לבדו בא בכדי להתפלל בחברון על קברי האבות בכדי שינצל מעצת מרגלים.
אָמַר כָּלֵב, יְהוֹשֻׁעַ הָא בְּרִכְיָה מוֹשֶׁה בְּסִיּוּעָא עֲלָאָה
קְדִישָׁא, וְיָכִיל לְאַשְׁתּוּבָא מִנִּיְהוּ, וְאַנָּא מַה אַעֲבִיד כִּי
 אמר כלב שיהושע הרי כבר בירכו משה בסיוע העליון והקדוש ועי"כ הוא יכל להינצל
 מעצת המרגלים ואילו אני מה אני אעשה. **אִימְלֵךְ, לְמַבְעֵי בְּעוֹתָא עַל**
קַבְרֵי אֲבֹהֵתָא, בְּגִין דִּישְׁתּוּבָא מְרוֹזִיהוּן (ס"א מְעִיטָא בִישָׂא)
דִּישְׁאָר מְאַלְלִין ולכן הוא נתייעץ בעצמו בכדי לבקש על עצמו רחמים על קברי
 האבות בכדי שהוא ינצל מעצתם של שאר המרגלים.

ויבא הכוונה לשכינה שנכנסה ביחד עם כלב לקברי האבות במערת
 המכפלה

רְבִי יִצְחָק אָמַר, מֵאֵן דִּהָוָה רָשִׁים מְבַלְהוּ דָּא עָאֵל
בְּגִוּוּיָה דִּבִּיָּה תִלְיָא כְּלָא אמנם רבי יצחק אומר שמש"כ ויבוא

בלשון יחיד הכוונה על השכינה כי מי שהיה חשוב ורשום מכולם הוא זה שהיה נכנס ובא
 עד חברון שבה הכל תלוי מאחר שרק היא יכולה להכניע את החיצונים. **וְהָא חֲזִי,**

מֵאֵן הוּא מְשָׁאָר אַחֲרֵי דִיכּוּל לְאַעְלָא תַמָּן, דִּהָא כְּתִיב

כי בא וראה כי מי הוא החזק ביותר משאר האחרים שיכול היה להיכנס לחברון שעליה
 כתוב **וְשֵׁם אֲחִימֶן שִׁשִׁי וְתִלְמִי, וּמִדְּחִילוּ דִּלְהוּן מֵאֵן יָכִיל**
לְאַעְלָאָה (דף קנ"ט ע"א) **בְּמַעֲרַתָּא** ומי הוא שיכול היה להיכנס למערת

המכפלה ששם היו הגיבורים האלו. **אַלָּא שְׂכִינְתָּא עָאֵלָת תַמָּן**